

Digitālā spēle “Latvijas daba”

Rita Birziņa

**“Tālākizglītības programmas “Bioloģijas skolotāja profesionālā pilnveide”
izstrāde un aprobācija” (Nr. 2006/0226/VPD1/ESF/PIAA/05/APK/3.2.5.2./0021/0063)**
<http://skolai.daba.lv>

D modulis IKT izmantošana bioloģijā

Digitālā spēle

Kas ir spēle?

Spēle – tā ir brīvprātīga, neuzspiesta darbība, kas notiek atbilstoši brīvi izvēlētiem, bet obligāti nepieciešamiem noteikumiem

Spēļu iedalījums (1)

- **Pēc noteikumiem**
  - Spēles ar “stingriem noteikumiem”.
  - Spēles ar brīviem noteikumiem, kas tiek izvirzīti spēles laikā.
  - Spēles, kurām ir gan “stingri noteikumi”, gan tie tiek veidoti spēles laikā.
- **Pēc cilvēka darbības veida**
  - **Fiziskās un psiholoģiskās spēles**
    - **sporta spēles,**
    - **kustību rotaļas,**
    - **moto un autokrosi,**
    - **ārstnieciskās spēles.**

Spēļu iedalījums (2)

- **Pēc cilvēka darbības veida**
  - **Intelektuāli radošās spēles**
    - **didaktiskās spēles,**
    - **konstruktori,**
    - **datorspēles.**
  - **Sociālās spēles**
    - **lomu spēles,**
    - **lietišķās spēles,**
    - **imitācijas spēles.**
  - **Kompleksās spēles**
    - **kolektīvās spēles,**
    - **rituāli.**

Spēļu iedalījums (3)

- **Pēc spēļu norises veida**
  - **Laika**
    - **vasaras spēles,**
    - **rudens spēles,**
    - **ziemas spēles,**
    - **pavasara spēles.**
  - **Vietas**
    - **galda spēles,**
    - **telpu spēles,**
    - **spēles dabā.**

Kas jāņem vērā izmantojot spēli?

- Jāatbilst mācību saturam, jāsakrīt ar mācību procesa mērķiem.
- Jāatbilst skolēnu vecumam un viņu intelektuālajam līmenim.
- Vēlams iesaistīt visus skolēnus, dodot viņiem iespēju piedalīties, bet ne piespiest.
- Lielākai daļai spēļu vēlams veltīt daļu no mācību stundas, bet ne visu stundu.
- Nepieciešams izstrādāt spēles darbības plānu, lai skaidri zinātu, cik kurai spēles daļai ir nepieciešams laiks.
- Pirms spēles norises daļas jāpārliedz, vai visi spēles dalībnieki ir izpratuši spēles noteikumus.
- Jāatceras, ka spēles nobeigums, refleksīvā daļa ir tikpat svarīga kā spēles norises daļa, lai nostiprinātu iegūto informāciju.

Spēles nozīme mācību procesā

- Pieaug skolēnu aktivitāte.
- Skolēniem par stundu, kurā ir spēles elementi, ir lielāka interese.
- Palielinās interese par mācību priekšmetu.
- Skolotājam ar spēli ir vieglāk nostiprināt, vispārināt un integrēt mācību vielu.
- Pilnveidojas skolēnu saskarsmes prasmes.
- Mainās skolotāja un skolēnu savstarpējās attiecības, kas pamatojas uz uzticēšanos, izpratni, drošības izjūtu.

Digitālā spēle „Latvijas daba”

Spēlēšanas veidi

- Informācijas iegūšanai
  - **Ceļvedis** (to var uzskatīt arī par enciklopēdiju), kas kā izziņas materiālu piedāvā informāciju par aizsargājamām teritorijām, kas ir Natura 2000 vietas. Latvijas dabā ir apkopota informācija par 141 teritorijām, par kurām ir sagatavoti īsi apraksti un teritorijas iezīmētas kartē. Kategorijas: nacionālie parki, dabas parki, dabas rezervāti, biosfēras rezervāts, dabas liegumi, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un aizsargājamo ainavu apvidi.
  - **Albumi** paredzēti uz datora ekrāna skatāmu fotoattēlu kolekciju apskatei un veidošanai.

Spēles spēlēšana

- Izmantojot digitālu Latvijas karti var sameklēt aizsargājamās teritorijas. Teritorijas var meklēt pēc vietas nosaukuma vai mēģināt pazīt pēc attēla (ainavas, biotopa vai sugas).
- Var izvēlēties attēlu un mēģināt to salikt no atsevišķiem mozaīkas gabaliņiem (3 līmeņi).
- Izpildīt testu (izveidoti divi testi: viens botānikā, otrs zooloģijā), pārbaudot savas zināšanas, nosakot augu un dzīvnieku sugas konkrētos biotopos).

Testa veidošanas pieraksts

Raksturīgie jūras piekrastes bezmugurkaulnieki

- a = vilkzirneklis
- b ? samtenis
- c = smilšvabole
- d = skudru lauva
- e = sisenis
- f ? kartupeļu lapgrauzis
- g ? spāre
- h = parkšķis
- i = skrejvabole
- j ? rožvabole

Paldies par uzmanību!

Rita Birziņa

Latvijas Universitāte

Bioloģijas fakultāte

Kronvalda bulv. 4

Rīga, LV-1010

rita.birzina@lu.lv